

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

Уп1 Бр. 03-136

03.04 2019 година

Скопје

Врз основа на член 18 став 1 алинеја 20 и член 23 став 1 алинеја 1 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр.184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18 и 27/19), а во врска со член 50 став 3 од истиот Закон, членовите 16 и 17 од Правилникот за заштита на малолетните лица („Службен весник на Република Македонија“ бр.172/14), точка 6 од Упатството за определување на рокот за постапување по решенијата на Агенцијата за преземање мерка (Пречистен текст) бр.01-6039/1 од 20.10.2015 година и Писмениот извештај за извршен програмски надзор бр.10-1347/1 од 13.03.2019 година, поради констатирано непочитување на одредбите од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, односно поради непочитување на правилата за заштита на малолетната публика од страна на Трговското радиодифузно друштво 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип, Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, на 16-та седница одржана на 02.04.2019 година согласно Заклучокот бр.02-1746/4 од 02.04.2019 година, го донесе следното:

**Решение
за преземање мерка – јавна опомена**

1. **ЈАВНО СЕ ОПОМЕНУВА** Трговското радиодифузно друштво 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип, заради извршена повреда на член 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр.184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18 и 27/19) и на членовите 16 и 17 од Правилникот за заштита на малолетните лица, а казнива по член 147 став 1 точка 11 и став 2 од истиот Закон, на начин што на телевизискиот програмски сервис на Трговското радиодифузно друштво 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип, погрешно беа означени 14 епизоди од италијанскиот криминалистички серијал „Прашање на чест“ еmitувани на 5-ти, 6-ти, 7-ми, 8-ми, 12-ти, 13-ти, 14-ти, 15-ти, 16-ти, 19-ти, 20-ти, 21-ви, 22-ри и 26-ти февруари 2019 година, беа еmitувани во несоодветен временски период, пред 22 часот, и беа означени со погрешна програмска категоризација според возрасната група, и тоа:

- епизодата еmitувана на 5-ти февруари 2019 година во периодот од 18:29:00 до 19:23:20 часот означена е како Трета категорија (12+);
- епизодата еmitувана на 6-ти февруари 2019 година во периодот од 18:26:55 до 19:18:50 часот означена е како Трета категорија (12+);
- епизодата еmitувана на 7-ми февруари 2019 година во периодот од 18:21:45 до 19:10:45 часот означена е како Втора категорија (8+);
- епизодата еmitувана на 8-ми февруари 2019 година во периодот од 18:26:27 до 19:16:25 часот означена е како Трета категорија (12+);
- епизодата еmitувана на 12-ти февруари 2019 година во периодот од 18:23:33 до 19:14:00 часот означена е како Трета категорија (12+);
- епизодата еmitувана на 13-ти февруари 2019 година во периодот од 18:28:10 до 19:14:00 часот означена е како Трета категорија (12+);
- епизодата еmitувана на 14-ти февруари 2019 година во периодот од 18:25:15 до 19:17:00 часот означена е како Втора категорија (8+);
- епизодата еmitувана на 15-ти февруари 2019 година во периодот од 18:12:20 до 18:48:00 часот означена е како Втора категорија (8+);
- епизодата еmitувана на 16-ти февруари 2019 година во периодот од 18:20:00 до 19:01:40 часот означена е како Прва категорија (за цела публика);

- епизодата еmitувана на 19-ти февруари 2019 година во периодот од 18:21:45 до 19:14:00 часот означена е како Втора категорија (8+);
- епизодата еmitувана на 20-ти февруари 2019 година во периодот од 18:18:20 до 19:08:00 часот означена е како Трета категорија (12+);
- епизодата еmitувана на 21-ви февруари 2019 година во периодот од 18:33:40 до 19:09:00 часот означена е како Втора категорија (8+);
- епизодата еmitувана на 22-ри февруари 2019 година во периодот од 18:26:55 до 19:14:00 часот означена е како Втора категорија (8+); и
- епизодата еmitувана на 26-ти февруари 2019 година во периодот од 18:23:00 до 19:14:15 часот означена е како Втора категорија (8+).

Наведените епизоди треба да бидат означени како програма од Четврта категорија (16+), што не се препорачува за деца под 16 години, односно да бидат еmitувани само во периодот од 22:00 од 05:00 часот.

Повредата од став 1 од оваа точка, специфицирана е по наслов на емисијата и период на еmitување (почеток и крај) во Писмениот извештај за извршен програмски надзор бр.10-1347/1 од 13.03.2019 година, кој е составен дел на ова Решение како Прилог бр.1.

2. МУ СЕ НАЛОЖУВА на Трговското радиодифузно друштво 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип во рок од 30 (триесет) дена од денот на приемот на решението да го усогласи своето работење со одредбите од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и Правилникот за заштита на малолетните лица.

3. По истекот на рокот определен во точка 2 од ова Решение, да се изврши контролен надзор, со цел да се утврди дали субјектот на надзор, наведен во точка 1 на ова Решение, постапил по Решението.

4. Ова Решение е конечно, а како ден на негово донесување се смета денот на неговата заверка во архивата на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги.

О бразложение

Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги врз основа на член 28 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр.184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18 и 27/19), е надлежна да врши програмски надзор (мониторинг) на програмите на радиодифузерите и давателите на аудиовизуелни медиумски услуги по барање, како и на програмските пакети кои ги реемитуваат операторите на јавни електронски комуникациски мрежи од аспект на почитувањето на одредбите од цитираниот Закон, дозволите, издадените потврди за регистрација, подзаконските акти и другите акти донесени од Агенцијата.

Во согласност со член 23 став 1 алинеја 1 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република“ бр.184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18 и 27/19), Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги презема мерка - решение за јавна опомена согласно со овој Закон, во случаите кога е извршена повреда на одредбите од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и подзаконските акти донесени врз основа на истиот, како и на условите и обврските утврдени со дозволата и други акти на Агенцијата.

Во рамките на своите законски надлежности, Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги преку Секторот за програмски работи, на 13 март 2019 година, изврши вонреден, по претставка (иницијатива на физичко лице), програмски надзор (мониторинг) на телевизискиот програмски сервис на Трговското радиодифузно друштво 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип, еmitуван на 5-ти, 6-ти, 7-ми, 8-ми, 12-ти, 13-ти, 14-ти, 15-ти, 16-ти, 19-ти, 20-ти, 21-ви, 22-ри и 26-ти февруари 2019 година, на државно ниво, при што констатираше прекршување на членот 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и на членовите 16 и 17 од Правилникот за заштита на малолетните лица.

Со надзорот е констатирано дека, на 5-ти, 6-ти, 7-ми, 8-ми, 12-ти, 13-ти, 14-ти, 15-ти, 16-ти, 19-ти, 20-ти, 21-ви, 22-ри и 26-ти февруари 2019 година, на програмскиот сервис на

ТРД 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип, еmitувани се 14 епизоди од италијанскиот криминалистички серијал „Прашање на чест“ кои беа еmitувани во несоодветен временски период, пред 22 часот, и беа означени со погрешна програмска категоризација според возрасната група, и тоа: епизодата еmitувана на 5-ти февруари 2019 година во периодот од 18:29:00 до 19:23:20 часот означена е како Трета категорија (12+); епизодата еmitувана на 6-ти февруари 2019 година во периодот од 18:26:55 до 19:18:50 часот означена е како Трета категорија (12+); епизодата еmitувана на 7-ми февруари 2019 година во периодот од 18:21:45 до 19:10:45 часот означена е како Втора категорија (8+); епизодата еmitувана на 8-ми февруари 2019 година во периодот од 18:26:27 до 19:16:25 часот означена е како Трета категорија (12+); епизодата еmitувана на 12-ти февруари 2019 година во периодот од 18:23:33 до 19:14:00 часот означена е како Трета категорија (12+); епизодата еmitувана на 13-ти февруари 2019 година во периодот од 18:28:10 до 19:14:00 часот означена е како Трета категорија (12+); епизодата еmitувана на 14-ти февруари 2019 година во периодот од 18:25:15 до 19:17:00 часот означена е како Втора категорија (8+); епизодата еmitувана на 15-ти февруари 2019 година во периодот од 18:12:20 до 18:48:00 часот означена е како Втора категорија (8+); епизодата еmitувана на 16-ти февруари 2019 година во периодот од 18:20:00 до 19:01:40 часот означена е како Прва категорија (за цела публика); епизодата еmitувана на 19-ти февруари 2019 година во периодот од 18:21:45 до 19:14:00 часот означена е како Втора категорија (8+); епизодата еmitувана на 20-ти февруари 2019 година во периодот од 18:18:20 до 19:08:00 часот означена е како Трета категорија (12+); епизодата еmitувана на 21-ви февруари 2019 година во периодот од 18:33:40 до 19:09:00 часот означена е како Втора категорија (8+); епизодата еmitувана на 22-ри февруари 2019 година во периодот од 18:26:55 до 19:14:00 часот означена е како Втора категорија (8+); и епизодата еmitувана на 26-ти февруари 2019 година во периодот од 18:23:00 до 19:14:15 часот означена е како Втора категорија (8+). Наведените епизоди треба да бидат означени како програма од Четврта категорија (16+), што не се препорачува за деца под 16 години, односно да бидат еmitувани само во периодот од 22:00 од 05:00 часот.

Повредата од точка 1 од ова Решение, специфицирана е по наслов на емисијата и период на еmitување (почеток и крај) во Писмениот извештај за извршен програмски надзор бр.10-1347/1 од 13.03.2019 година, кој е составен дел на ова Решение како Прилог бр.1.

Во точка 7 од напред цитираниот Писмен извештај, наведени се и клучните аспекти земени во предвид при извршената анализа, односно при преосмислувањето на класификацијата, а имајќи ги предвид критериумите за категоризација на содржините утврдени во Правилникот за заштита на малолетни лица.

Согласно член 23 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, Советот на Агенцијата до Трговското радиодифузно друштво 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип на 15.03.2019 година, испрати Допис наш арх.бр.03-136 од 15.03.2019 година, со кој му го достави Писмениот извештај за извршен програмски надзор бр.10-1347/1 од 13.03.2019 година, со цел во рок од 7 (седум) работни денови од денот на приемот на дописот, до Советот на Агенцијата да достави изјаснување во писмена форма за стореното прекршување на одредбите од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и Правилникот за заштита на малолетните лица. На 21.03.2019 година, Трговското радиодифузно друштво 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип достави Изјаснување бр.03-275/2 од 21.03.2019 година (наш арх.бр.03-136 од 21.03.2019 година). Советот на Агенцијата на 16-та седница одржана на 02.04.2019 година, го разгледа предметниот Писмен извештај и заклучи на Трговското радиодифузно друштво 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип да му се изрече мерка – јавна опомена.

Следствено на напред наведеното, врз основа на член 18 став 1 алинеја 20 и член 23 став 1 алинеја 1 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр.184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18 и 27/19), а во врска со член 50 став 3 од истиот Закон, членовите 16 и 17 од Правилникот за заштита на малолетните лица, точка 6 од Упатството за определување на рокот за постапување по решенијата на Агенцијата за преземање мерка (Пречистен текст) бр.01-6039/1 од 20.10.2015 година поради констатирано непочитување на одредбите од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и членовите 16 и 17 од Правилникот за заштита на малолетните лица, утврдено во точка 1 на ова Решение, Советот на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги на 16-та седница одржана на

02.04.2019 година, согласно Заклучокот бр.02-1746/4 од 02.04.2019 година, донесе Решение со кое јавно се опоменува Трговското радиодифузно друштво 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип и му се наложува, во рок од 30 (триесет) дена од денот на приемот на решението да го усогласи своето работење со одредбите од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и Правилникот за заштита на малолетните лица. По истекот на рокот определен во точка 2 од ова Решение, да се изврши контролен надзор, со цел да се утврди дали субјектот на надзор, наведен во точка 1 на ова Решение, постапил по Решението.

Согласно член 24 ставови 1 и 2 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги, ова Решение е конечно и против него радиодифузерот може да поднесе тужба за поведување на управен спор пред надлежен суд. Тужбата за поведување на управен спор се поднесува во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

Врз основа на горе наведеното, се донесе решение како во диспозитивот.

Агенција за аудио и аудиовизуелни
медиумски услуги,
Претседател на Совет,
Лазо ПЕТРУШЕВСКИ

Правна поука: Против ова решение радиодифузерот може да поднесе тужба за поведување на управен спор пред надлежен суд. Тужбата за поведување на управен спор се поднесува во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

Прилог (1):

- 1) Писмен извештај за извршен програмски надзор, бр.10-1347/1 од 13.03.2019 година.

Доставено до:

- Трговското радиодифузно друштво 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип;
- Управителот на Трговското радиодифузно друштво 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип;
- Одговорното лице на програмата во Трговското радиодифузно друштво 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип;
- Секторот за правни работи;
- Секторот за програмски работи; и
- Назначеното лице во Агенцијата за водење на уписникот Уп1.

АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

До: д-р Зоран Трајчевски, директор
на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги

Врз основа на член 28 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр. 184/13, 13/14, 44/14 и 101/14 до 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18 и 27/19), се доставува:

Агенција за аудио и аудиовизуелни
медиумски услуги - СКОПЈЕ

ПИСМЕН ИЗВЕШТАЈ		Примено:		
ЗА ИЗВРШЕН ПРОГРАМСКИ НАДЗОР		брой	прилог	Вредност
10	1347	1		

1. Вид надзор: Вонреден, по претставка (иницијатива на физичко лице);
2. Субјект на надзорот: Телевизискиот програмски сервис на Трговското радиодифузно друштво 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип;
3. Период опфатен со надзорот: 5, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 26 февруари 2019 година;
4. Датум на извршување на надзорот: 13 март 2019 година
5. Предмет на надзорот:
 - Член 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (заштита на малолетните лица од програми што би можеле да му наштетат на нивниот физички, психички или морален развој);
 - Правилник за заштита на малолетните лица („Службен весник на Република Македонија“ бр. 172/14);
6. Претходно изречена мерка: Нема;
7. Констатации од надзорот:

Со вонредниот програмски надзор врз телевизискиот програмски сервис на Трговското радиодифузно друштво 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип, еmitуван на: 5, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22 и 26 февруари 2019 година, на државно ниво, констатирано е прекршување на членот 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и на членовите 16 и 17 од Правилникот за заштита на малолетните лица.

Спротивно на членот 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и на критериумите од членовите 16 и 17 од Правилникот за заштита на малолетните лица, 14 епизоди од италијанскиот криминалистички серијал „Прашање на чест“, еmitувани во периодот опфатен со надзорот, променливо и погрешно беа означени со – Прва, Втора или Трета - програмска категорија и еmitувани во несоодветен временски период од денонокието. Требало да бидат означени како програма од Четврта категорија (16+), што не се препорачува за деца под 16 години, односно да бидат еmitувани само во периодот од 22:00 од 05:00 часот.

АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

	Наслов на емисијата	Период на емитување	
		Почеток	Крај
<u>Прашање на чест</u> - играна програма – серијал;	5 февруари 2019 г.	Трета категорија (12+)	18:29:00 19:23:20
	6 февруари	Трета категорија (12+)	18:26:55 19:18:50
	7 февруари	Втора категорија (8+)	18:21:45 19:10:45
	8 февруари	Трета категорија (12+)	18:26:27 19:16:25
	12 февруари	Трета категорија (12+)	18:23:33 19:14:00
	13 февруари	Трета категорија (12+)	18:28:10 19:14:00
	14 февруари	Втора категорија (8+)	18:25:15 19:17:00
	15 февруари	Втора категорија (8+)	18:12:20 18:48:00
	16 февруари	Права категорија (за цела публика)	18:20:00 19:01:40
	19 февруари	Втора категорија (8+)	18:21:45 19:14:00
	20 февруари	Трета категорија (12+)	18:18:20 19:08:00
	21 февруари	Втора категорија (8+)	18:33:40 19:09:00
	22 февруари	Втора категорија (8+)	18:26:55 19:14:00
	26 февруари	Втора категорија (8+)	18:23:00 19:14:15
Опис на прекршувањето:			
<i>Наведените епизоди од Серијалот се погрешно категоризирани како програми од Права, Втора и Трета категорија и еmitувани во несоодветен временски период од денонокието. Според критериумите од Правилникот за заштита на малолетните лица, требало да се означат како Програма од четвртата категорија (16+), односно да се еmitуваат само во периодот од 22:00 до 05:00 часот.</i>			

При преосмислувањето на класификацијата, според критериумите опфатени со членот - 17 став 4 од Правилникот за заштита на малолетните лица, анализата за клучни ги зема следниве аспекти:

- сценариото (на серијалот „Прашање на чест“) вклучува систематска разработка чести (драматуршки повторливи) - описи, сцени и/или глетки на психофизичко насилиство;
- спиковитоста на долготрајните кадри / сцени со психофизичка бруталност – свирепост и/или вулгарност - снимени со крупни и со средно-крупни планови, но често и со – детали (на пример: дури и во една аудиовизуелна целина – епизода - да преовладува дијалошки развој на дејствието, сепак, последователната поента - склонена од секвенци или од акциски сцени поврзани со одреден драматуршки план - , прикажана е како состоје од – долготрајни глетки што се фокусираат на детали од последици на свирепо насилиство: - убиство / егзекуција со различни видови оружје и со свирепи методи (колење / мачење со електрошокови / топење човечки труп во киселина / жртвување во базен со крокодил / насилено вадење заби / (обиди за) силување / омаловажувачки говор; итн.);
- релативно честите, долготрајни еротски сцени (без експлицитни глетки) снимени со крупни и со средно-крупни планови;
- сцени со злоупотреба наркотици;
- потискувањето на тензијата од глетките / сцените со придружни ефекти: музика, маски, шминка, сценски реквизити; и
- контроверзниот психолошки профил на главните ликови.

Белешка: Мониторингот спроведен во посочениот период од 5 до 26 февруари 2019 година, укажува на – произволност при класификацијата на епизодите од Серијалот: - Една епизода е обележана дури и како програма од Права категорија, односно – прифатлива за целата публика (!); - повеќе епизоди се означени како – програма од Втора категорија, односно – прифатливи за деца од/над 8 години, или, описано речено – во истата програмска категорија со која ТВ 24

АГЕНЦИЈА ЗА АУДИО И АУДИОВИЗУЕЛНИ МЕДИУМСКИ УСЛУГИ

Вести го означува и хумористичниот серијал „Мамини синови“, иако е очебиен силен контраст меѓу двете споредени сценаристички навери; - епизодите, пак, што се обележани како Трета категорија, односно прифатливи за деца од/над 12 години, не се емитувани по 20 часот, како што е пропишано со подзаконскиот акт. Оттаму, препорачливо е уредништвото да ги следи класификациските критериуми посочени во Правилникот.

8. Опис на прекршувањето:

Спротивно на членот 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и на членовите 16 и 17 од Правилникот за заштита на малолетните лица, телевизискиот програмски сервис на Трговското радиодифузно друштво 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип, на: 5, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22 и 26 февруари 2019 година, епизодите од играниот серијал „Прашање на чест“, ги емитуваше во несоодветен временски период, пред 22 часот, означени со погрешна програмска категоризација според возрасната група.

9. Предлог-мерка:

Советот на Агенцијата да донесе решение за изрекување мерка јавна опомена на Трговското радиодифузно друштво 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип, и во согласност со точката 6 од Упатството за определување на рокот за постапување по решенијата на Агенцијата за преземање мерка бр. 01-6039/1 од 20.10.2015 година, да му наложи во рок од 30 дена од денот на приемот на решението за изрекување мерка јавна опомена да го усогласи своето работење со членот 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и со Правилникот за заштита на малолетните лица;

Да се изврши контролен надзор, со цел да се утврди дали субјектот на надзорот (радиодифузерот) постапил по изречената мерка јавна опомена (во целост, делумно или не постапил), по истекот на рокот определен во поединечниот акт (решение), донесен од страна на Советот на Агенцијата.

Сектор за програмски работи